

Internt Notat

Dato: 09-11-2022

Sagsnummer: 29.00.00-P20-2-22
Sagsbehandler: Kristine Rødgaard Andersen
Ansættelsessted: Ledelsessekretariat i SOC

Til: Social- og Sundhedsudvalget

Procesplan for udarbejdelse af demenshandleplan

Baggrund og Formål

Social- og Sundhedsforvaltningen sætter i december 2022 gang i arbejdet med at udvikle en demenshandleplan for Rødovre Kommune. Der er behov for en handleplan, som kan sætte den sundhedsfaglige ramme for demensområdet i Rødovre Kommune, så kommunens tilbud på området er klare, tilgængelige og imødekommer de behov, som borgere, pårørende og medarbejdere giver udtryk for at have. Relevansen af at have en sådan ramme beskrives også i Den nationale demenshandlingsplan 2025¹, hvor et af værktøjerne til at blive en mere ”demensvenlig” kommune er at have en lokal strategi, som beskriver kommunens politik og indsatser på området.

Behovet for handleplanen viser sig først og fremmest konkret i det stigende antal ældre borgere med demens. I Rødovre Kommune lever der iflg. Sundhedsdatastyrelsen ud af en ældrebefolkning (+65 år) på 7.315 borgere 300 borgere med demens. Tallet rummer dog kun de borgere, som er diagnosticeret, og som kommunen har kendskab til. Der er således et mørketal. Det reelle tal er ifølge beregninger fra Alzheimer Europe det dobbelt, nemlig 642 borgere. Det estimerede tal baseres på befolkningsundersøgelser og fremskrivninger af ældretal².

Der er endvidere behov for, at demenshandleplanen skal beskrive konkrete rammer og indsatser i forhold til medarbejdernes daglige arbejde. Medarbejdere på demensområdet står dagligt over for en kompleksitet, som kalder på specifikke kompetencer og handlingsstrategier i forhold til at kunne møde borgeren bedst muligt.

Sidst men ikke mindst skal handleplanen skabe rammerne for, hvordan vi i Rødovre Kommune arbejder med at bekæmpe social ulighed i sundhed på demensområdet. Det handler blandt andet om, hvordan vi sikrer, at indsatserne når ud alle, herunder de borgere, der ikke har noget netværk og ikke kommer i kontakt med kommunen før langt henne i demenssygdommen. Der vil både være fokus på at udvikle organisatoriske og strukturelle løsninger og tiltag, men også blik for, hvordan vi

¹ <https://www.sst.dk/da/viden/demens/den-nationale-demenshandlingsplan-2025>

² Kilde: Register for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS) pr. 11.10.22.

kan tage udgangspunkt i den enkelte borger og dennes livssituation, så vi skaber differentierede indsatser og individuelle løsninger.

Det varierer, hvornår Rødovre Kommune kommer i kontakt med eller får kendskab til en borger med en demenssygdom³. Det betyder, at det er forskelligt, hvilke behov borgerne har, samt hvilke rammer de har for deres liv. Det er vigtigt, at medarbejderne kan tilbyde rette indsatser på rette tidspunkter – lige fra tidlige symptomer til livets afslutning.

For at finde ud af, hvad der er behov for i de forskellige faser, vil arbejdet med handleplanen være inspireret af ”Sammen med Borgeren-tilgangen” og således have fokus på at inddrage relevante aktører herunder borgere, pårørende, civilsamfund, politikere og medarbejdere. På den måde sikres det, at handleplanen afspejler de forskellige interessenters behov og ønsker i udvikling af området. Det kan både være i forhold til at lave nye indsatser og tiltag eller kvalificere de nuværende funktioner på området.

Udgangspunkt og inspiration

I dag findes der forskellige tilbud i Rødovre Kommune til borgere med en demensdiagnose afhængig af deres livssituation:

- Borgere over 65 år tilknyttet hjemmeplejen tilbydes forløb hos demenssygeplejerske
- Borgere under 65 år tilbydes forløb ved demenskoordinator
- Borgere over 65 år uden tilknytning til hjemmeplejen tilbydes forløb hos de forebyggende sygeplejersker
- Aflastning eller vedligeholdende tilbud i Dagcentret
- Døgnaflastning eller dagophold på plejehjemmet Engskrænten

Plejehjemmet Engskrænten har 12 pladser til borgere med demens og den selvejende institution Dorthe Mariehjemmet har 14 pladser på en skærmet enhed for primært borgere med demens.

For borgere med pårørende arrangerer demenskoordinatorerne temacafer samt pårørendeworkshops flere gange årligt. Demenskoordinatoren står derudover til rådighed for sparring og faglig vejledning til medarbejdere både i hjemmeplejen og på plejehjemmene.

Der er således et fundament at bygge ovenpå, når vi starter arbejdet med handleplanen. Et andet fundament for arbejdet vil være Rødovre Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik, som skal fungere som pejlemærke for, hvordan vi kan levendegøre visionen om det gode ældre liv i Rødovre:

”Rødovre er en god kommune at bo i, og et sted hvor alle trygt kan blive ældre. En kommune, hvor alle ældre borgere uanset helbredssituation kan leve et godt og værdigt liv”.

Det er naturligt, at demenshandleplanen tager udgangspunkt i den vision og de tilhørende strategimål, som beskrives i politikken:

³ I forhold til borgere under 65 år, kender vi i Rødovre Kommune til 4 borgere diagnosticeret med demens. Ifølge Sundhedsdatastyrelsens register for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser er der i Rødovre være 0-25 personer.

Strategimål 1: Et aktivt liv med høj livskvalitet.

Strategimål 2: Sundhed hele livet.

Strategimål 3: Et trygt og værdigt ældreliv.

Strategimål 4: Del af et fællesskab.

Af andre politikker i kommunen lader udarbejdelsen af demenshandleplanen sig inspirere af:

- Helhedsplan for psykiske sårbare
- Handicappolitikken
- Sundhedspolitikken.

Ud over de kommunale politikker vil handleplanen udarbejdes med inspiration af anden relevant viden på området eksempelvis:

- Den Nationale Demenshandlingsplan 2025
- Alzheimers Forenings Demensven - indsats
- Forløbsprogram for Demens
- Strategiske prioriteter 2021-2025 fra Nationalt Videnscenter for Demens.

Indhold og fokus

Demenshandleplanen skal med udgangspunkt i de fire strategimål beskrive, hvordan der arbejdes systematisk, strategisk, udviklende og kontinuerligt med demensområdet i Rødovre Kommune. Handleplanen vil endvidere beskrive konkrete indsatser, som skal understøtte det daglige arbejde inden for demensområdet.

For at gøre udviklingsarbejdet med demenshandleplanen mere konkret i forhold til demensområdet har en arbejdsgruppe af fagpersoner defineret fokusområder tilhørende hvert strategimål. Fokusområderne er fremkommet af erfaringer, sparring samt diverse oplevelser med borgere, pårørende og samarbejdspartnere. Fokusområderne skal hjælpe med at zoome ind på, hvad der er relevant for demensområdet samt fungere som inspiration til emner, der kan berøres i interessentinddragelsen. Ligeledes kan arbejdet med fokusområderne også belyse behovet for at supplere arbejdsgruppen efter behov afhængig af, hvordan, hvor og med hvem der skal arbejdes videre med fokusområderne.

- *Strategimål 1: Et aktivt liv med høj kvalitet:*

Borgere med demens skal have mulighed for et aktivt liv og bruge deres tid på ting, som er meningsfulde for dem i deres livssituation. De pårørende er vigtige medspillere i dette samt til medarbejdere i kommunen i forhold til at understøtte kommunens indsatser og tilbud til borgeren. Det er derfor vigtigt at have øje for, at også de pårørende har rammerne til at leve et aktivt liv med høj livskvalitet trods deres rolle som pårørende. Der skal være fokus på at forebygge og undgå overbelastning af de pårørende.

- *Strategimål 2: Sundhed hele livet:*

Der skal være fokus på borgernes sundhed hele vejen rundt - psykisk, fysisk og socialt. Forebyggelse er et vigtigt aspekt i den sammenhæng. Både for de borgere, der er tidligt i

forløbet, de borgere som ikke er diagnosticeret og de borgere som klarer sig uden kommunens indsatser. For de borgere, som har brug for støtte fra kommunen, er det vigtigt at have rammer og indsatser, som understøtter at borgerne kan forblive aktive og sunde længere – både alene og i fællesskaber. Med den rette støtte og rådgivning kan vi hjælpe borgere med demens og deres pårørende til at få nogle gode år på trods af sygdommen.

- *Strategimål 3: Et trygt og værdigt ældreliv*

For at alle borgere med demens og deres pårørende oplever et trygt og værdigt ældreliv vil der være fokus på at være en demensvenlig kommune, hvor borgerne og deres pårørende føler sig trygge i samarbejdet og mødes af professionelle med en stærk faglighed og de rette kompetencer, som imødekommer de aktuelle behov. En del af trygheden handler også om, at der opleves sammenhæng i kommunens indsatser samt ved sektorovergange, og at det er nemt at komme i kontakt med kommunen.

- *Strategimål 4: Del af et fælleskab*

Vi har alle brug for at tage del i meningsfulde fællesskaber. Det vil både være fokus på, at borgere med demens kan have brug for støtte til at vedligeholde eksisterende fællesskaber, men også til at indgå i nye fællesskaber eksempelvis ved indflytning i ældrebolig eller plejebolig. Det samme er tilfældet med pårørende, som ud over sine eksisterende fællesskaber, også kan have behov for at etablere netværk med andre i en lignende situation. Derfor vil et fokusområde være et demensvenligt samfund, hvor viden om demens og mulighed for støtte og indsatser er kendt eller tilgængelig for alle i Rødovre.

Arbejdet med de fire fokusområder vil ske i samarbejde med borgere, pårørende, medarbejdere og andre interessenter. Prioriteringen af fokusområderne vil afhænge af inputs fra samarbejdet.

Interessenter

Udvikling af nuværende demensindsats skal baseres på en høj grad af inddragelse på forskellige niveauer. Følgende interessenter er relevante:

- Borgere
- Pårørende
- Seniorrådet
- Medarbejdere fra forvaltninger og afdelinger på tværs. Fx Ældre- og Handicapafdelingen, Jobcenter, Kultur- og Fritidsafdelingen.
- Plejehjemmene
- Kommunale caféer
- Midlertidige døgnpladser
- Hjemme- og sygeplejen

- Genoptræningen
- Visitationen
- Dagcentret
- Sundhedscenteret
- Frivilligcenteret
- Foreninger, Fx Ældresagen og Alzheimerforeningen
- Politikere
- Læger (praktiserende og fra hukommelsesklinikken)

Organisering og ansvar

Social- og Sundhedsforvaltningen er ansvarlig for at tilrettelægge og gennemføre processen samt formulere handleplanen. Borgere, politikere og forvaltningens medarbejdere er centrale bidragsydere. Ældre- og Sundhedschefen samt hendes lederteam vil sikre fremgang i processen og vil indgå i kvalificering og konkretisering af prioriteringer i handleplanen og organiseringen af den kommende implementering.

Tidsplan

- September 2022: Arbejdsgruppe nedsat og formålet med projektet defineret
- December 2022: Politisk godkendelse af proces- og tidsplan i Social- og Sundhedsudvalget
- December 2022: Arbejdsgruppe påbegynder forarbejde med at få kontakt til interessenter samt forberede kvalitativ dataindsamling. Arbejdsgruppens sammensætning defineres løbende.
- Januar 2023: Kvalitativ dataindsamling
- Januar 2023: Analyse og resultat af dataindsamlinger. Fokusområder evalueres og tilpasses
- Marts 2023: Eventuelle prøvehandling med henblik på at kvalificere indholdet i handleplanen
- Marts 2023: Temadrøftelse i Social- og Sundhedsudvalget
- Marts 2023: Udkast til demenshandleplan udarbejdes
- Juni 2023: Udkast til demenshandleplan forelægges Social- og Sundhedsudvalget inden høring.
- Juni til august 2023: Udkast til revideret demenshandleplan i høring

- September 2023: Endelig politisk godkendelse af Rødovre Kommunes Demenshandleplan i Kommunalbestyrelsen.